

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D. a soudců Mgr. Jany Volkové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **J. Ch.**
bytem O. 161, X O.
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Malečkem
sídlem Nerudova 1419/22, 412 01 Litoměřice

proti
žalovanému: **Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje**
sídlem Tř. Kosmonautů 10, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2018, č. j. KRPM-118587-31/ČJ-2015-1400DP,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou doručenou soudu dne 15. 8. 2018 a doplněnou podáním doručeným soudu dne 26. 8. 2018 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného č.j. KRPM-118587-31/ČJ-2015-140040 ze dne 22. 6. 2018 i rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. j. KRPM-118587-25/ČJ-2015-140040 ze dne 30. 4. 2018. Uvedl, že s odkazem na odlišné stanovisko JUDr. V. podané k výroku I. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010-65, je v daném případě řízení o určení právního

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

vztahu založeného pokutovým blokem ve smyslu § 142 s. ř. nejen přípustné, ale je i jediným procesním prvkem, kterým se s ohledem na běh lhůt mohou správní orgány v dané věci ještě zabývat. Vzhledem k tomu, že žádostí napadený právní vztah je založen na základě fotokopie originálu pokutového bloku, která není vyhotovena v souladu se zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentu, je dána neexistence tohoto právního vztahu. Argumentace o skartaci je lichá, jelikož správní řízení bylo zahájeno podáním žádosti dne 22. 9. 2015, již v této době měl být originál napadeného pokutového bloku dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivní a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů, evidován a řádně založen ve spise. Vzhledem k absenci originálu pokutového bloku pak nebylo možno v řízení o určení neexistence právního vztahu vyhotovit a k důkazu provést znalecký posudek z oboru písmoznalectví, čímž bylo žalobci upřeno právo na spravedlivý proces.

2. Žalovaný požadoval zamítnutí žaloby. Dle jeho názoru je jediným žalobním důvodem neexistence originálu pokutového bloku ve správním spise a z toho plynoucí nemožnost vyhotovení znaleckého posudku z oboru písmoznalectví za účelem určení, zda podpis na bloku je či není žalobce. Lhůta pro uchovávání pokutových bloků je upravena v čl. 61 pokynu policejního prezidenta č. 170/2015 a činí 5 let. Vzhledem k tomu, že předmětný pokutový blok byl vystaven v roce 2011, uplynula tato lhůta v roce 2016 a předmětný blok byl řádně skartován. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2012, č. j. 3 As 19/2011-76 žalovaný uvádí, že samotná skartace pokutového bloku nemá vliv na skutečnost, že se žalobce dopustil přestupku a že za něj byl po právu potrestán. Žalobce nevyužil možnosti podání podnětu k provedení přezkumného řízení a ani se včas nedomáhal obnovy řízení. Teprve po uplynutí všech lhůt dostupných prostředků nápravy podal žalobce v roce 2015 ve smyslu § 148 s. ř. žádost o určení neexistence právního vztahu. Samotná žádost, jakož i následující podání žalobce, byla vždy blanketní. S prvním konkrétním tvrzením přichází žalobce až 7 let po vystavení předmětného pokutového bloku, který je v tu dobu již skartován. Z žalobcovy evidenční karty řidiče vyplývá, že již dne 2. 11. 2011 podal námitky proti záznamu 12 bodů. Žalobce tedy již v roce 2011 věděl, že má na základě předmětného pokutového bloku záznam v kartě řidiče. Jednání žalobce spočívající v tom, že se snaží obejít vlastní chybu, když nevyužil všechny dostupné prostředky nápravy v zákonem stanovených lhůtách, považuje žalovaný za čistě účelové.

Zjištění z obsahu správních spisů

3. Žalobce podal dne 22. 9. 2015 u žalovaného „žádost ve smyslu § 142 zákona č. 500/2004 Sb., o určení neexistence právního vztahu, založeného pokutovým blokem ze dne 21. 10. 2011.“ Kromě uvedeného označení v žádosti uvedl pouze to, že „žádá o stanovení lhůty v délce 15 dnů pro doplnění náležitostí žádosti s odkazem na § 37 zák. č. 500/2004 Sb.“ Žádost byla postoupena Odboru služby dopravní policie Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Dálniční oddělení Kocourovce (dále jen „správní orgán I. stupně“), který opatřil pokutový blok č. P 0487917, a dále úřední záznam inspektora prap. J. K., ve kterém tento uvedl, že blokovou pokutu série AP/2009 č. X řádně vyplnil a založil do systému, přičemž přestupce na místě pokutový blok dne 21. 10. 2011 podepsal. Správní orgán I. stupně následně dne 6. 10. 2015 vydal rozhodnutí č. j. KRPM-118587-5/ČJ-2015-140040 o tom, že se neruší a potvrzuje trvání rozhodnutí o blokové pokutě – blok na pokutu v hodnotě 1 000 Kč série AP/2009 č. X. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že po přezkoumání předmětného pokutového bloku a na základě úředního záznamu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

policisty, který pokutu uložil, dospěl k závěru, že právní vztah založený tímto pokutovým blokem vznikl, trvá a rozhodnutí tak zůstává v platnosti.

4. Dne 2. 11. 2015 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno blanketní odvolání žalobce, v němž žalobce toliko požádal o poskytnutí lhůty 20 dnů pro doplnění odvolacích důvodů. Žalovaný obratem dne 11. 11. 2015 vydal rozhodnutí č. j. KRPM-138937-2/ČJ-2015-1400DP, jímž odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný uvedl, že neshledal důvod pro poskytnutí lhůty žalobci k doplnění odvolání, neboť podané odvolání obsahuje veškeré náležitosti a netrpí vadou, která by znemožňovala věcné posouzení.
5. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, ve které uvedl, že předmětnou žádost podal v souladu s recentní judikaturou, konkrétně s odlišným stanoviskem JUDr. V., podaným k výroku I. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010-65. Správními orgány však byly porušeny veškeré zásady vedení správního řízení dle § 2 až 10 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), nebyla mu v rozporu s § 37 odst. 3 s. ř. poskytnuta přiměřená lhůta k doplnění žádosti, ač o ni výslovně požádal, tudíž správní orgán I. stupně rozhodl o neprojednatelné žádosti, následně nebylo provedeno řádné, resp. žádné dokazování a nebyly dodrženy ani podmínky § 36 odst. 3 s. ř. V důsledku závažných vad, jichž se správní orgány v řízení dopustily, jsou jejich rozhodnutí nicotná dle § 77 odst. 2 s. ř., případně nezákonná.
6. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl ve věci rozsudkem ze dne 28. 11. 2017, č. j. 65 A 12/2016-30, kterým napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že nevyzvání žalobce k odstranění vad blanketního odvolání je podstatnou vadou řízení, která má vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Chybějící důvody odvolání totiž nahradit nelze a je v rozporu s dispoziční zásadou, pokud odvolací orgán neučiní dle § 37 odst. 3 s. ř. opatření k odstranění nedostatků odvolání a namísto toho sám možné vady vyhledává, konstruuje odvolací důvody a (zdánlivě) posuzuje odvoláním napadené rozhodnutí v celém rozsahu. Žalovaný tedy rozhodoval o odvolání, aniž by znal konkrétní námítky, které hodlal žalobce uplatnit. Takovýto postup žalovaného shledal krajský soud zcela nepřipustným a naprosto v rozporu s procesními pravidly, která jsou zakotvena v citovaných ustanoveních s. ř., a vyplývají z ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), neboť nezbytným předpokladem („*conditio sine qua non*“) řádného posouzení odvolacích námitek je jistě znalost takových námitek.
7. Krajský soud dále v odůvodnění zrušujícího rozsudku vyslovil právní názor, že „*v případě řízení o žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí přistupuje k povinnosti vymezit skutkové okolnosti žádosti také povinnost žadatele uvést tvrzení o naléhavosti právního zájmu na požadovaném určení, tj. jasné vymezení a pojmenování toho, že požadované určení je nezbytné pro uplatnění práv žadatele ve smyslu § 142 odst. 1 s. ř. S uvedenou povinností tvrzení je pak dále spojena také povinnost důkazní (viz odkaz § 142 odst. 3 s. ř. a § 141 odst. 4 s. ř. upravující dokazování ve sporném řízení). Řízení o určení právního vztahu je totiž ve vztahu subsidiarity k jiným řízením, což je vyjádřeno v § 142 odst. 2 s. ř. tak, že správnímu orgánu je zakázáno o existenci či neexistenci právního vztahu rozhodnout, jestliže může otázku jeho vzniku, trvání nebo zániku řešit v rámci jiného správního řízení. Žadatel tedy musí vymezit, k uplatnění*

jakého jeho práva je požadované určení nezbytné a toto své tvrzení prokázat, přičemž správní orgán na základě uvedených tvrzení vyhodnotí, zda k uplatnění tvrzeného práva nesvědčí žadateli jiné právní prostředky. Neunese-li žadatel své důkazní břemeno, nebo dospěje-li správní orgán k závěru, že požadované určení by sice mohlo být významné pro uplatnění práva žadatele, avšak že otázku vzniku, trvání či zániku sporného právního vztahu lze řešit v jiném správním řízení (typicky v řízení o některém opravném prostředku), žádost správní orgán zamítne.“

8. Dne 16. 1. 2018 vydal správní orgán I. stupně usnesení č. j. KRPM-118587-13/ČJ-2015-140040, kterým vyzval žalobce k doplnění jeho žádosti ze dne 22. 9. 2015, o skutkovou podstatu, na základě které se určení neexistence právního vztahu založeného pokutovým blokem domáhá, a k tomuto určil žalobci lhůtu 15 dnů. Na to reagoval žalobce svým podáním ze dne 6. 2. 2018, ve kterém uvedl, že popírá spáchání přestupku, a proto napadá pokutový blok. Neudělil souhlas s projednáním věci v blokovém řízení a podpis na pokutovém bloku není jeho. Dále žalobce uvedl, že návrh na zahájení řízení o určení právního vztahu je iniciován z důvodu, že mu bylo v rozporu se zákonem zaznamenáno několik bodů do bodového hodnocení řidiče. Tato svá tvrzení žalobce již blíže nekonkretizoval, k důkazu však navrhl provedení znaleckého posudku z oboru písmoznalectví určující, zda podpis na bloku je jeho pravým podpisem, a dále svůj výsledek k důvodům neexistence právního vztahu a dalším souvislostem. Žalobce pak zároveň tímto svým podáním podal proti usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 16. 1. 2018 odvolání, které ničím neodůvodnil.
9. Dne 20. 2. 2018 vyzval správní orgán I. stupně žalobce k upřesnění důvodu odvolání ze dne 6. 2. 2018 proti usnesení, kterým byl žalobce vyzván k doplnění své žádosti ze dne 22. 9. 2015. Na tuto výzvu nebylo žalobcem reagováno. Dne 20. 2. 2018 postoupil správní orgán I. stupně odvolání žalobce žalovanému.
10. Na základě usnesení správního orgánu I. stupně o dožádání ze dne 20. 2. 2018 byl žalobce Krajským ředitelstvím policie Libereckého kraje, Územní odbor Česká Lípa, obvodní oddělení Nový Bor (dále jen „dožádaný orgán“) vyzván k podání vysvětlení dne 16. 3. 2018. Ačkoli se žalobce k tomuto úkonu dostavil, využil svého práva a odmítl vypovídat. Dne 29. 3. 2018 pak u dožádaného orgánu podala vysvětlení Z. Ž., majitelka vozidla, se kterým byl předmětný přestupek dne 21. 10. 2011 spáchán, kdy tato uvedla, že žalobce je přítelem její matky a vozidlo půjčovala výhradně jemu. Když vozidlem nejezdil žalobce, jezdila s ním pouze ona, a to pouze v okolí Nového Boru.
11. Správní orgán I. stupně vydal dne 30. 4. 2018 rozhodnutí č. j. KRPM-118587-25/ČJ-2015-140040, kterým potvrdil trvání právního vztahu na základě rozhodnutí o blokové pokutě pod č. j. KRPM-70853/PŘ-2011-140040 ze dne 21. 10. 2011. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 14. 5. 2018 opět blanketní odvolání, správní orgán I. stupně jej tak dne 23. 5. 2018 vyzval k jeho odvolání a určil mu k tomuto lhůtu 5 dnů.
12. Žalobce dne 28. 5. 2018 a následně dne 10. 6. 2018 své odvolání doplnil o tvrzení, že již ve svém návrhu uváděl, že podpis na pokutovém bloku není jeho, k čemuž navrhoval důkaz znaleckým posudkem z oboru písmoznalectví, chybí stěžejní důkaz v podobě originálu pokutového bloku ze dne 21. 10. 2011, a jelikož elektronická kopie pokutového bloku není vyhotovena v souladu se zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, nezbyvá než napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnit tak, že zruší rozhodnutí o blokové s účinky ex tunc.

13. Žalovaný dne 22. 6. 2018 vydal žalobou napadené rozhodnutí, jímž odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce ve svém opakovaném odvolání neuvedl žádné nové skutečnosti než ty, které tvrdil již před vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Vzhledem k tomu, že žalobce popírá svůj podpis na pokutovém bloku, došel žalovaný k závěru, že tento ve skutečnosti usiluje o obnovu řízení ve smyslu § 100 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), kdy na obnovu řízení v těchto případech odkazuje rovněž i ustálená judikatura. S ohledem na to, že žalobu na obnovu řízení ve smyslu § 100 odst. 2 s. ř. může účastník podat nejpozději do 3 let ode dne právní moci napadeného rozhodnutí, přičemž tato doba již uplynula, je zřejmé, že žalobce ve věci nevyužil všech dostupných mimořádných opravných prostředků v rámci jiného správního řízení. V případě správně podané žádosti o obnovu řízení by mohlo být provedeno např. požadované vyhotovení znaleckého posudku z oboru písmoznalectví, neboť skartační lhůty originálu pokutového bloku jsou právě pro tyto případy stanoveny na 5 let.

Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s takovýmto postupem účastníci vyslovili souhlas.
15. Podle § 84 odst. 1 a 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), ve znění účinném ke dni 21. 10. 2011, přestupek lze projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu (§ 13 odst. 2) zaplatit. Proti uložení pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat.
16. Podle § 91 odst. 1 věta první zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový zákon o přestupcích“), správní orgán může příkazem na místě uložit pouze pokutu, pokud nestačí domluva a obviněný nebo osoba jednající za obviněného, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, souhlasí se zjištěným stavem věci, s právní kvalifikací skutku, s uložením pokuty a její výší a s vydáním příkazového bloku.
17. Podle § 92 odst. 1 věta první zákona č. 250/2016 Sb., nového zákona o přestupcích, je-li příkazem na místě ukládána pokuta nebo peněžitá záruka za splnění povinnosti, obdrží obviněný příkazový blok. Podpisem příkazového bloku obviněným se příkaz na místě stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. Nemůže-li obviněný peněžitou povinnost na místě splnit, vydá se mu příkazový blok na peněžitou povinnost na místě nezaplacenou s poučením o způsobu zaplacení, o lhůtě splatnosti a o následcích nezaplacení.
18. Ustanovení § 84 odst. 1 zákon o přestupcích, jakož i § 91 odst. 1 a § 92 odst. 1 nového zákona o přestupcích, zakotvuje v zásadě tři podmínky pro uložení pokuty v blokovém řízení – spolehlivé zjištění přestupku, nedostatečnost jeho vyřízení domluvou a ochota obviněného z přestupku pokutu zaplatit. Souhlas účastníka se zjištěním přestupku a uložením sankce je tak nezbytným předpokladem (*conditio sine qua non*) blokového řízení.

19. Podle ustálené judikatury správních soudů i soudů rozhodujících v občanském soudním řízení je blokové řízení o přestupku přes svou neformální povahu specifickým druhem správního řízení, jehož výsledkem je vydání rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 6 As 49/2003-46, publikovaný pod č. 505/2005 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2009, č. j. 5 As 16/2008-68 publikovaný pod č. 1797/2009 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2001, sp. zn. 21 Cdo 775/2000, publikovaný pod č. 4/2002 Sb. NS).
20. Ustanovení § 100 odst. 1 správního řádu upravuje předpoklady zahájení obnovy řízení, kdy dle písm. a) tohoto ustanovení řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.“ Podle odstavce 2 téhož ustanovení může účastník žádost o obnovu řízení podat u kteréhokoliv správního orgánu, který ve věci rozhodoval, a to do 3 měsíců ode dne, kdy se o důvodu obnovy řízení dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne právní moci rozhodnutí. Obnovy řízení se nemůže domáhat ten, kdo mohl důvod obnovy uplatnit v odvolacím řízení. O obnově řízení rozhoduje správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Dle § 100 odst. 6 věty třetí s. ř. rozhodnutí, jímž se žádost o obnovu řízení zamítá, se oznamuje pouze žadateli; ten proti němu může podat odvolání.“ Zákonem je tak upravena subjektivní a objektivní lhůta, ve které je možné podat žádost o obnovu, přičemž ze strany účastníka musí dojít vždy k naplnění obou těchto lhůt zároveň, objektivní lhůta tříletá představuje zákonem vymezený časový rámec, který nelze při uplatnění subjektivní tříměsíční lhůty překročit. Jak objektivní, tak subjektivní lhůta je přitom konstruována jako lhůta prekluzivní (propadná). Při dodržení obou těchto lhůt se lze proti zamítavému rozhodnutí o žádosti o obnovu řízení bránit podáním odvolání.
21. Podle § 142 odst. 1 s. ř. správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo. Dle § 142 odst. 2 s. ř. však správní orgán podle odstavce 1 nepostupuje, jestliže může o vzniku, trvání nebo zániku určitého právního vztahu vydat osvědčení anebo jestliže může otázku jeho vzniku, trvání nebo zániku řešit v rámci jiného správního řízení. Podle odstavce 3 téhož ustanovení pro dokazování v řízení o určení právního vztahu platí ustanovení § 141 odst. 4 obdobně.
22. Ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 28. 11. 2017 krajský soud, který již jednou v této věci rozhodoval, vyslovil právní názor, který je nastíněn v bodě 5 výše v odůvodnění tohoto rozhodnutí. V případě řízení o žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí má žadatel nejen povinnost tvrdit naléhavost právního zájmu na požadovaném určení, tedy že požadované určení je pro uplatnění jeho práv *nezbytné* ve smyslu § 142 odst. 1 s. ř. a otázku vzniku, trvání nebo zániku právního vztahu nebylo možné zodpovědět v rámci jiného správního řízení, jak vyplývá z dikce § 142 odst. 2 s. ř., ale také povinnost tato svá tvrzení prokázat (viz odkaz § 142 odst. 3 s. ř. na § 141 odst. 4 s. ř., který upravuje dokazování ve sporném řízení).

23. V rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2015, č. j. 11 A 116/2014-32, publikovaném pod č. 6140/2015 Sb. NSS tento soud konstatoval následující: „Vydání deklaratorního rozhodnutí podle § 142 správního řádu nemá sloužit toliko jen ke konstatování, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo, ale má být zejména nezbytným podkladem pro následné další konkrétní kroky žadatele k ochraně jeho subjektivního práva, přičemž účel vydání deklaratorního rozhodnutí musí být jasně pojmenován a musí být rovněž právně uskutečnitelný, tj. musí být zřejmé, že určitá práva konkrétnímu žadateli svědčí a musí být prokázáno, že k jejich ochraně a následným krokům ve věci je rozhodnutí podle § 142 správního řádu nezbytné a že jej tedy nelze dosáhnout jinak.“ Řízení o určení právního vztahu tak má ve vztahu k jiným řízením dle správního řádu toliko subsidiární povahu, což je vyjádřeno právě v § 142 odst. 2 s. ř.
24. Z uvedeného plyne, že žadatel, který se domáhá vydání deklaratorního rozhodnutí o existenci či neexistenci právního vztahu, musí tvrdit a prokázat jednak k uplatnění jakých jeho práv je požadované určení nezbytné a jednak, na základě jakých skutečností se tento nemohl domáhat ochrany svých práv užitím jiného procesního prostředku, jenž měl v konkrétním případě s ohledem na zvláštní povahu blokového řízení možnost uplatnit a který mu příslušná ustanovení správního řádu nabízela.
25. Základním argumentem žalobcovy žádosti o určení neexistence právního vztahu je tvrzení, že podpis na předmětném pokutovém bloku není podpisem žalobce. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010-65 dospěl k závěru, že: „*udávané zfalšování podpisu nebo záměna identity obviněného z přestupku na pokutovém bloku a navrhované důkazy vztahující se k těmto tvrzením je nepochybně nutné považovat za důvod pro obnovu řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu z roku 2004. Jedná se totiž o dříve neznámé skutečnosti a důkazy, které vyšly najevo po právní moci rozhodnutí v blokovém řízení, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit...* Navíc, jak již bylo zmíněno, je souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení podmínkou sine qua non tohoto řízení. Neudělení takového souhlasu osobou označenou na pokutovém bloku má proto za následek nemožnost vycházet ze skutkových zjištění učiněných v blokovém řízení a pokládat přestupek za spolehlivě zjištěný. Nemůže být tedy žádných pochybností o tom, že tvrzení o neudělení souhlasu s uložení pokuty v blokovém řízení představuje skutkovou novotu, pro kterou lze vést řízení o žádosti o obnovu řízení.“ Nutno uvést, že žádné jiné prostředky obrany, kterými by bylo možno do pravomocně ukončeného blokového řízení zasáhnout, Nejvyšší správní soud v tomto rozsáhlém usnesení nezmiňuje. Krajský soud považuje za potřebné také zdůraznit, že uvedené závěry platí shodně jak pro právní úpravu blokového řízení podle zákona o přestupcích, tak podle nového zákona o přestupcích.
26. V posuzovaném případě žalobce, ačkoli byl usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 16. 1. 2018, č. j. KRPM-118587-13/ČJ-2015 vyzván k doplnění své žádosti ze dne 22. 9. 2015 o skutkovou podstatu, na základě které je určení neexistence právního vztahu založeného předmětným pokutovým blokem požadováno, dále k vymezení, k uplatnění jakého práva je požadované určení nezbytné a k prokázání svých tvrzení, tento ve svém podání ze dne 6. 2. 2018 žádná relevantní skutková tvrzení, která by svědčila o nezbytnosti určení právního vztahu ani o tom, z jakého důvodu v daném případě neuplatnil jiný opravný prostředek (zejména obnovu řízení), neuvedl. Tvrzení žalobce, že napadá pokutový blok z důvodu, že popírá spáchání přestupku, nepostačuje k prokázání

naléhavého právního zájmu a nesvědčí o nezbytnosti určení právního vztahu. Z tvrzení, že bylo žalobci v rozporu se zákonem zaznamenáno několik bodů do bodového hodnocení řidiče, a proto je iniciován tento návrh, pak nevyplývá, z jakého důvodu žalobce nevyužil jiného procesně dostupného prostředku, zejména obnovy řízení, který se mu v dané situaci nabízel. Nic dalšího pak žalobce neuvedl ani v rámci podání vysvětlení dne 16. 3. 2018, kdy v dané věci zcela odmítl vypovídat. Neuvedením jakýchkoli relevantních skutkových okolností, které by se vztahovaly k nezbytnosti určení právního vztahu či k vymezení důvodů, proč nebylo žalobcem proti výsledku blokového řízení užito jiných procesně dostupných nástrojů obrany, tak žalobce neunesl své důkazní břemeno, ačkoli si přinejmenším na základě bodů 19. a 20. odůvodnění rozsudku krajského soudu č. j. 65 A 12/2016-30 ze dne 28. 11. 2017 musel být dobře vědom následků nesplnění své povinnosti tvrzení a důkazní.

27. Krajský soud přisvědčuje žalovanému, že žalobce ve věci nevyužil všech dostupných mimořádných opravných prostředků v rámci jiného správního řízení; byla-li by žalobcem včas podána žádost o obnovu řízení, mohlo být také provedeno požadované vyhotovení znaleckého posudku z oboru písmoznalectví, neboť skartační lhůty originálu pokutového bloku jsou právě pro tyto případy stanoveny na 5 let. Objektivní nepřekročitelná lhůta pro podání žádosti o obnovu řízení pak činí 3 roky ode dne právní moci rozhodnutí. Žalobce však v rámci svého odvolání neuvedl žádné nové skutečnosti, než ty, které tvrdil již před vydáním rozhodnutí v I. stupni. Postup žalovaného i správního orgánu I. stupně tak soud shledává správným, neboť pokud ani doplněná žádost žalobce neobsahovala žádná tvrzení na podporu nezbytnosti určení právního vztahu pro uplatnění jeho práv, ani tvrzení, jaké okolnosti mu bránily domáhat se tohoto určení pomocí jiných právně dostupných prostředků (v daném případě včasným podáním žádosti o obnovu řízení), nemohl správní orgán I. stupně ani žalovaný hledisko naplnění těchto dvou základních předpokladů řízení ve smyslu § 142 s. ř. ani posoudit.
28. Bylo by zcela proti smyslu institutu obnovy řízení a zákonem definovaných prekluzivních lhůt, v rámci kterých lze žádost o obnovu řízení podat, kdyby si obviněný z přestupku při absenci jakýchkoli důvodů po uplynutí těchto lhůt podal žádost o určení právního vztahu, tedy by inicioval zahájení řízení, které má ve vztahu k řízení o obnově řízení subsidiární charakter. Nelze totiž připustit, aby bylo prostřednictvím řízení o určení právního vztahu ve smyslu § 142 s. ř. možno bez uvedení jakýchkoli bližších okolností „otevírat“ pravomocně skončené blokové řízení, proti jehož výsledku se lze bránit především žádostí o obnovu řízení podanou účastníkem ve smyslu § 100 odst. 2 s. ř., proti jejímuž zamítnutí je dle § 100 odst. 6 poslední věta rovněž přípustná procesní obrana ve formě odvolání.
29. Jako nedůvodné tak soud posoudil i žalobní body spočívající v námitkách, že originál předmětného pokutového bloku již byl správním orgánem skartován, fotokopie pokutového bloku, která není vyhotovena v souladu se zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů; z uvedeného důvodu není ani na místě vyhotovení znaleckého posudku z oboru písmoznalectví. Žalobce se měl svých tvrzených práv domáhat prostřednictvím žádosti o obnovu řízení podané ve lhůtách stanovených v § 100 odst. 2 s. ř.
30. Opírá-li žalobce důvodnost své žádosti o určení neexistence právního vztahu ze dne 22. 9. 2015 o odlišné stanovisko JUDr. V. podané k výroku I. usnesení rozšířeného senátu

Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010-65, pak je nutno zdůraznit, že odlišné stanovisko (*votum separatum*) je *odlišným* z důvodu, že nesouhlasí se stanoviskem většiny vysloveným ve výroku přijatého rozhodnutí, které se, na rozdíl od odlišného stanoviska, vyznačuje jistou měrou právní závaznosti. Odlišné stanovisko slouží toliko k vyjádření právního názoru přehlasovaného člena soudního senátu, nemá zásadní vliv na přijaté rozhodnutí ani na jeho závaznost. Odlišné stanovisko není obligatorní náležitostí judikatorního rozhodnutí, přehlasovaný člen senátu jej vyjádřit může, ale nemusí.

Závěr a náklady řízení

31. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
32. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti žalobci, neboť jeho náklady nepřesáhly běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 26. září 2019

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph. D. v. r.
předsedkyně senátu